

Római-parti gát

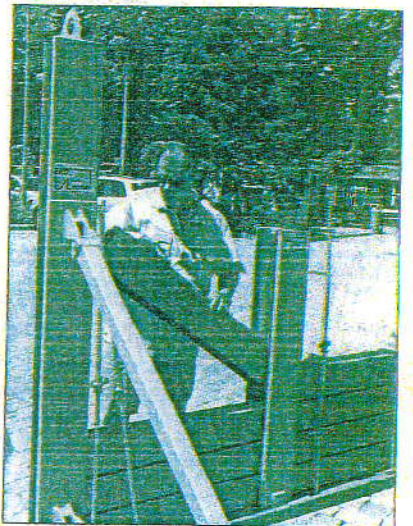
Szakmai fórum a Római-partért Mobil gát a gyakorlatban

Június 16-án az Egyesület a Római-partért civil szerveződéssel Duna-parti mobil gátért folytatott mozgalmának soron következő állomása a Római-parti Holiday Beach Hotel volt. Az egyesület szakmai fórumra hívta a gát-ügyben „illetékes” szakembereket. A fórum nyitásaként Egri Gábor, mint házigazda köszöntötte a részt vevőket, és mint az egyesület elnöke bemutatta az egyesületet és beszámolt az eddig elvégzett munkáról, ismertette a célkitűzéseket, egyben megfogalmazta a fórum küldetését. Beszélgetésre, közös gondolkodásra kérte a jelenlévőket. A fórum asztalához ült Orosz Sándor országgyűlési képviselő és Bús Balázs kerületi alpolgármester is és Benkovics Zoltán dandártábornok, a Fővárosi Polgárvédelmi Igazgatóság igazgatója is. Az előadók sorát Bakonyi Tibor főpolgármester-helyettes nyitotta, mint a témában leginkább érintett szerv képviselője. Előadásában sok új elem, az eddigiekben megismertekhez képest, nem mutatkozott: továbbra sem meri senki fel vállalni a döntést a gát helyét illetően, nem tisztázott a finanszírozás kérdése – uniós pénz, magán tőke, vagy együtt mind a kettő. Kinek az ér-

deke? Ki jár jól? – ezek hangsúlyos kérdések a fővárosi él-láspont szerint. Ezt még hosszú ideig lehet vizsgálni, körbejárni. Ugyancsak a gátberuházás forrás-szükségletéről, a lehetőségekről beszélt Bilics Anikó a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium referense, bemutatva az Európai Unió támogatási rendszert, Római-partot érintő fejlesztési elképzelések tükrében. A szimpózium folytatásaként az Eko-System GmbH Csehországból érkezett képviselői mutatták be a Prágában már jól bevált mobil gát-rendszer működését, elméleti alapjait. Bemutatójukat sokatmondó fotókkal is illusztrálták, amelyeken jól látható módon, hatalmas víztömeget – helyenként 5 méter magas vízszlopot – tartott meg a gát. Kelecsányi Ágnes a Magyar Turizmus Rt marketing vezetőigazgató helyettese a Római-part turisztikai, idegenforgalmi jelentőségéről beszélt (volna), de inkább csak a partban rejlő lehetőségekről, a jövőről tudott vizionálni, ismerve a jelenlegi állapotokat. A fórum első részét Tariós István polgármester helyett Pető György alpolgármester zárta. A kerületi alpolgármester úgy vélte, hogy a gát kérdése nem csak kerületi, inkább fővárosi szintű probléma, és megerősítette a kerület eltökéltségét a gátat illetően, és azzal is egyet értett, hogy a part ilyen állapotban nem tartható tovább. Véleménye szerint meg kell kérdeznünk az érintettek minél szé-

lesebb rétegét a gát helyét illetően. A kávészűnetben, a beszélgetésekből bontakozott ki egyfajta vízügyi társulási képe, ahol a part jövőjében érdekeltak szerepelnek, és vállalnak szerepet a fejlesztésben. Szünet után a hotel udvarán a cseh szakemberek felállították a minta mobilgátat, modellezték a kezelését, és válaszoltak a felmerülő kérdésekre. A fórum életre hívásának a célja a mobil gát szakmai bemutatása, a kételkedők meggyőzése. Ez megtörtént, mégis sok-sok kérdés maradt nyitva, és félt, hogy egyhamar nem születnek meg a válaszok.

Fehér

A Római-partért... Tények, feladatok és megoldások

A lehangoló tények

Alaptétel: a római part nem árt és nem hullámter – kiemelt üdülőövezet. Ezt a tényt támasztja alá, az 52 db, ma is lakóépületként nyilvántartott, ingatlan, valamint az üdülőik, csónakházak jelenléte az említett területen. Az 1965-ben, a Királyok útján ideiglenesen épített „nyúlógát” nem oldja meg a III. kerület végleges árvízvédelmét, így 30-50 ezer ember állandó lét és egzisztenciális veszélynek van kitéve a Királyok útja és a Szentendrei út között. Az elmúlt nagy árvizek is alátámasztják ezt a tényt: a szakemberek csak emberfeletti erőfeszítéssel tudták valamelyest megerősíteni a gátat, tudva azt, hogy annak védőképességét jelentősen csökkentik az alatta húzódó nagy átmérőjű közműcsövek, és azt, hogy ez a védmű a talszint alatti vízmozgások ellen nem nyújt védelmet, ami katasztrófához vezethet.

Környezetterhelési és közegészségügyi állapotokról: csak a Római-part vonalán kb. 120-130 csatorna kivezetés közvetlenül a Dunába vezetve mindenféle tisztítás nélkül. A probléma megoldásra vár.

A lakótelepek és családi házas övezet lakóközönsége által látogatott partszakaszon az állandó árvizek miatt jelentős a fertőzésveszély, a partot betérítő, a Duna-kanyarból érkező amésztozó-dőr-és csatornatartalom miatt. (Lsd. Miskolc!)

A Budapestiek és a kerületiek egyre kovásbé tudják igénybe venni a partot az elhanyagolt közállapotok miatt.

Az árvizek nyomán tönkremennek a parton megtelepedett sportlétesítmények csónakházak, vendéglátó vállalkozások, ezzel pusztulásra van ítélve Budapest egy nagy nevé, sajátos múltú közterülete. A folyamatos amortizálódás maga után vonja a munkahelyek megszűnését, és ezzel párhuzamosan az adóbevételek csökkenését, amitől az állam esik el.

Mi a megoldás? Mobilgát létesítése közvetlenül a Duna parton...

... amely biztosítja a kerületi lakosság árvízvédelmét. A gátépítéssel egyidejűleg, a közterületek rendszésével, kialakításra kerülnek játszóterek, méltó helyre kerülhet a kerékpárút, a közvilágítással is bíró gyalogos sétány. A rendezett Duna-part segít életben tartani a Római-part sporthagyományait, kialakulhat – egy egyedülálló, pihenésre, rekreálódásra, kikapcsolódásra alkalmas – mintegy 3,8 km hosszú szabadtéri sportpark.

A partmenti védmű és rendezési beruházáshoz kapcsolódóan jelentős számú, új munkahely születhet, ami az önkormányzatok és az állam adó bevételeit növeli.

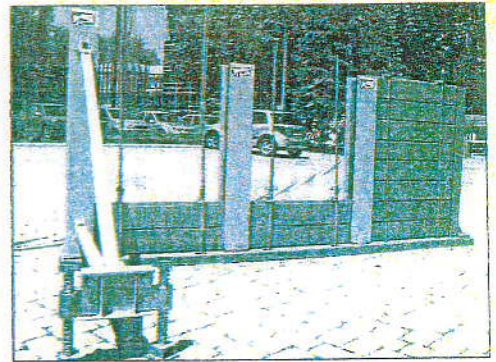
Ezzel a fejlesztéssel Budapest gazdagodhat egy olyan zöld-közterülettel, ami felértékelí Budapestet, mint turisztikai célpontot, és ez nem elhanyagolható az európai városok közötti versenyben.

A partrendezés kulcs a tervezhető jövőhöz, a fejlődés alapja, és lépés az élhetőbb, kulturált környezet felé. Budapest, 2006. június 16.

A Római-partért Egyesület

A mobilgát

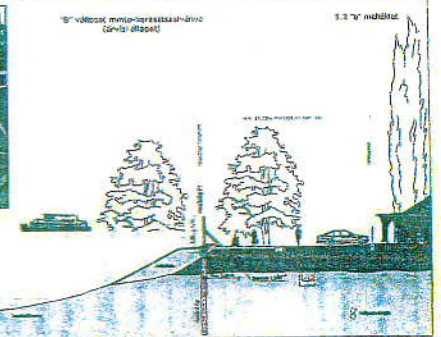
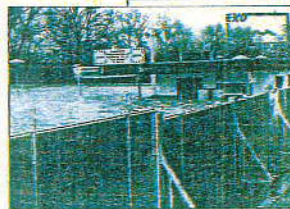
A mobilgát nevéből is adódóan olyan gátrendszer, mely árvíz esetén megakadályozza a víz behatolását, de a magas vízállás levonulása után lebontják és a következő árhullámig lényegében láthatatlanná válik. Előnye – ha például a Királyok útján ma meglévő, állandó gáttal hasonlítjuk össze – rendkívüli, hiszen nem zavarja sem a kilitást, sem a közlekedést, sőt megfelelő kialakítás esetén a mai gátrendszer akár el is bontható. A mostani gát amellelt, hogy csúnya, lényegében elvágja egymástól a vízparti területet a kerület többi részétől, leszámítva persze azokat az árvíz esetén lezárt átjárókat, melyek általában a partra vezető utcák torkolatában nyílnak. Ez a rendszer, mint ismert, csak a Királyok útja – Nánási út vonala mögött biztosít viszonylagos védelmet, de az előtte lévő ingatlanok védtelenek maradnak. Ha a következőben bemutatott mobilgát-rendszer felépül a parton, nemcsak a városrészt védelme javul meg, de a hangulata és az összképe is.

A német cég, mely a konferencián bemutatott tartott, több országban is képviselteti magát, a mobil árvízvédelemre szakosodott, és komoly referenciamunkákkal rendelkezik. A „referenciamunka” minősége egy gát esetén még laikusok számára is rendkívül könnyen felmérhető: átengedi-e a vizet, vagy sem. A rendszer Magyarországhoz legközelebbi debütálása Prágában volt, 2002-ben: a tavaszi nagy árvíz útját néhány száz méter hosszan ilyen mozgatható gátakkal rekesztették el. A sikeren felbuzdulva a városi önkormányzat 2005-ben már több szakaszon, több mint 5 kilométeres mobilgáttal várta a magas vízállást, ami jött is, de a mellékelt képek tanúsága szerint nem tudott komoly kárt tenni a történelmi óvárosban. A prágai védelmi rendszer egy csapásra Európa élvonalába került.

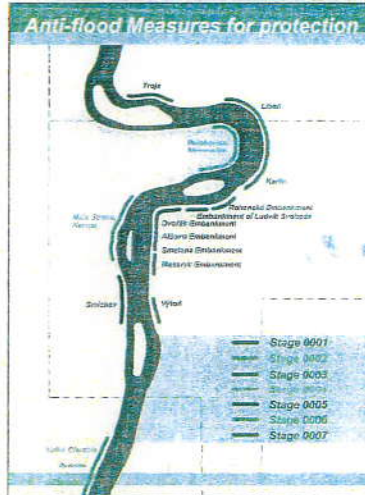
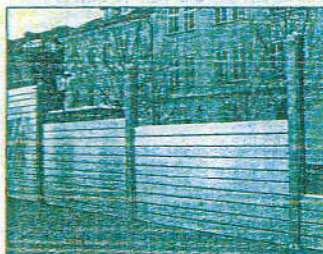
A gát, amennyire egyszerű, annyira egyszerű. Ha ugyanis megvan az alapja, ami egy körülbelül 30 cm széles beton-fém sáv, benne a tartóoszlopok horgonypontjaival, akkor egy 100 méteres szakasz felállítása 10 embernek mintegy két órájába telik. Vagyis ha a vízállást folyamatosan figyelő és regisztráló illetékesek riadót fújnak, megjelennek a gátrendszer üzemeltetői, gyorsan felállítják először az oszlopokat, és azok háromszög alakú támasztékait, majd az oszlopok közötti üres részekbe, a redőnyök lemezeihez hasonlóan, egymásra csúsztatják az alsó felükön gumiszigeteléssel ellátott, egymáshoz szorosan illeszkedő alumínium-gerendákat. Ezután az alapba beakasztják a menetes feszítőcsavarok végeit, szorosra húzzák az anyacsavarokat, és máris áll a vízáró fal, melynek maximális magassága kiépítéstől függően legfeljebb 7 m lehet. Mindennek természetesen feltétele, hogy meglegyen az alap, mely, mint említettük, mintegy 30 centi körüli szélességű, és a talajból lényegében ki sem emelkedő sáv. Ez az alap, ha nincs árvíz, természetesen a védendő terület szélénél vonalát követve

ott húzódik a partvonalon, de sem a kilitást, sem a forgalmat nem zavarja. Prágában a gát-alap vonala egy parkot is átszel, ám azon kívül, hogy látható, még a terület esztétikáját sem igazán borítja fel. Ahhoz, hogy a rendszer hatékonyan tudjon működni, természetesen el kell készíteni az alapot is, amely, mint minden gát esetében, ki kell hogy bírja a buzgárokat okozó talajszint alatti víznyomást is. Ez nem kis munka, de még mindig kisebb, mint ha az alapozás után még töltést is kellene emelni. A képeken látható, hogy a gáttal különböző módokon alkalmazható: önálló védőműként, vagy nyílágként, a meg-

lévó partfal magasztására. A térkép-melléklet pedig a Prágában megvalósított mobil védelmi rendszer elhelyezkedését mutatja be. A Római-part esetében a mobilgát építése, tereprendezéssel és rekultivációval együtt, mintegy 4 milliárd forinttal költséggel lenne megvaló-

sítható, ami nem kevés, de ahogy azt már egyik korábbi lapszámunkban is kimutatták a szakemberek: a befektetés megtérül, s hosszú távon Budapestnek ezt a gyöngyszemét nemcsak a magunk örömére, elárasztástól való félelem nélkül élvezhetnénk.

FELHÍVÁS SÉTA DEMONSTRÁCIÓRA

Az Egyesület a Római-partért több mint 3000 állampolgártársunk aláírását gyűjtötte össze, mely aláírók támogatásával és nevében követeljük a III. kerület végleges árvíz védelmét és a Római-part megvédését mobil gát rendszerrel!

- Rendezett közterületet akarunk
- Sportolásra, kikapcsolódásra, pihenésre alkalmas Római-partot akarunk
- Szűnjenek meg az áldatlan állapotok a parton
- Ne tegyék ki a kerület lakosságát a magas árvízszinttel együtt járó fertőzésveszélynek
- Követeljük egészségünk megőrzését és biztosítását a Kerületi és Fővárosi Önkormányzattól

Ennek elérése érdekében június 29-én csendes sétát szervezünk a Fővárosi Önkormányzat elé, ahol szembesítjük az önkormányzatot a széles társadalmi igénnyel.

Találkozz 16.30-kor a Cziniel cukrászda előtt, illetve a Bivalyos utca, Királyok útja sarkán.

Tisztelt lakótársaink szállítását buszokkal biztosítjuk.

Együtt a Római-partért, Együtt a környezetért! Jöjjenek el, hogy együtt tehesünk közvetlen környezetünk problémáinak megoldásáért!
Egyesület a Római-partért

